

Sidrolandsvannen
1 2 17 Sept. 1948

Til Caux

Formannskapetets vedtak om å sende to representanter til Moralsk Opprustnings verdenskonferanse i Caux, har satt mange kristiansanderes sinn i bevegelse. At meningene står skarpt delt, fremgår allerede av voteringen i formannskapet — vedtaket ble jo gjort med 8 mot 7 stemmer. Senere har så vel «Sørlandet» som «Christianssands Tidende» i utvetydige ordelag kritisert vedtaket, og i dag rykker vår egen venn og fortrinlige medarbeider Klub vel rustet i felt mot den samme beslutning.

Av flere grunner er vi ikke i stand til å dele våre kollegers forargelse. Rent generelt stiller vi oss sympatisk til enhver positiv form for interkommunalt og internasjonalt samkvem mellom dem som er valgt til å være våre styrere. De kan av og til trenge å få litt luft under vingene, vinne nye impulser, utvide sin åndelige horisont og knytte verdifulle personlige kontakter tvers over de kommunale og nasjonale grenser.

At det skulle være så meget mer forkastelig å sende et par representanter til en virkelig betydningsfull konferanse i Sveits, enn å sende bystyret til Mandat for å løpe rundt på en firkantet slette i forgjeves forsøk på å treffe en fotball med stortåen, eller formannskapet til vennskapsbyer i Danmark og Sverige for å dyrke nordisk broderskap ved svinesteiken eller smørgåsbordet, har vi oppriktig talt nok så vanskelig for å forstå.

Vi ser i Moralsk Opprustning et av de viktigste, ja kanskje det viktigste forsøk som hittil har vært gjort i moderne tid på å redde det spiritualistiske livssyn fra undergang. Det er blitt en verdensomfattende religiøs-humanistisk bevegelse som med beundringsverdig energi og tro er gått inn i kampen mot den dødbringende materialisme, for det åndelig og sosialt inspirerte demokrati. I Caux møter fremtredende representanter fra den vesteuropeiske og amerikanske, hinduiske og buddhistiske kultursfære — politikere, fagforingsledere, industrimenn, sosialarbeidere. De møtes i den felles erkjennelse at hva demokratiene i dag i første rekke

trenger er en inspirerende ideologi som kan samle alle ikke-materialistiske åndskrefter under sitt banner — til strid for godviljens og den sanne menneskelighets sak.

Det er et ærlig forsøk og et nødvendig og alvorlig forsøk på å finne et praktisk alternativ til kommunismen. Det kan dokumenteres at forsøket i mange land allerede har gitt positive resultater. Der er fremtid i det. Det kan befrukte hele vårt politiske liv.

Derfor ser vi gjerne at Kristiansand sender sine representanter til Caux.

05-03-0411

Moralsk opprustning.

Kristiansands formannskap og bystyre er innbudt til møte i Håndverkerforeningen mandag hvor det vil bli gitt en orientering om den verdensomfattende bevegelse som i daglig tale kalles «Moralsk opprustning». Innbyderne til møtet er professor Eiliv Skard, direktør Knut Isaachsen, stortingsmann Carl Henry og hovedrevisor i L.O. Torjus Graver.

Representasjonen til Caux

Justisdep. antar formannskapetets vedtak er i strid med bykommuneloven

Kristiansands formanskaps vedtak om å sende 2 representanter til Moralsk Opprustnings verdenskonferanse i Caux, har vært lagt fram for Justisdepartementet som uttaler:

Justisdepartementet antar at Kristiansands formanskaps vedtak av 15/9 1948 om å bevilge reise- og kostgodtgjørelse til 2 representanter ved Moralsk Opprustnings verdenskonferanse er i strid med bykommunelovens paragraf 25.

TIL CAUX

Medlemmer av den danske regjering og det norske storting sammen med ledende militære fra nord den deltar i en verdenskonferanse som er arrangert av den moralske opprustningsbevegelse MRA.

Tidende 20 Sept. 48

Fritt 17 Sept. 48

Moralen som kommunal bedrift

Under hvilken etat sorterer den

Forleden leste vi at Tønsberg bystyre hadde besluttet å sende to representanter til verdenskonferansen for moralsk opprustning som foregår i Caux. I forgårs ble en liknende beslutning tatt i Kristiansands formannskap.

For en som ikke er orientert hverken i moral eller opprustning kan meddelelsene foranledige atskillige refleksjoner. Bl. a. disse.

En må vel gå ut fra at de selebre herrer som stiller med opprustningskontret i Caux ikke har villet fornærme hverken Kristiansand eller Tønsberg med å insinuere at behovet for moralsk opprustning er spesielt fremtredende på disse to steder. En kan altså gå ut fra at liknende innbydelser er sendt til en flerhet av Norges kommuner. Såvidt i øyeblikket huskes har vi vel 700 kommuner i landet. To representanter hver a 1500 kroner, det blir et ganske anselig kvantum opprustning, både moralsk og valuta-messig. Iallfall slik at det mest på-trengende behov var dekket for en tid fremover.

Men det er ganske galt. For det er sikkert mange små kommuner som ikke har råd til å ruste opp moralsk. Bykle for eksempel. For alt jeg vet er kanskje ikke Bykle innbudt engang.

I det hele er det et interessant spørsmål. Etter hvilke prinsipper er innbydelsene til moralsk opprustningskonferanse fordelt mellom norske kommuner? Jeg bare spør — for i første øyeblikk forekommer det en eiendommelig at moralsk opprustning skal være et bevilgningsspørsmål.

I annen omgang må en spør seg selv om det i det hele er grobunn for en slik moralsk opprustning på kommunal basis. Iallfall må de utsendte representanter tilpliktes å overføre den moralske opprustning videre til sine bysbarn. Ja, for ellers ville det være urettferdig, mener jeg, at to representanter skal få oppruste på kommunens bekostning mens alminnelige skatteborgere må ta de dermed forbundne utgifter av sine privatmidler. Men vi får jo håpe at Wennesland og Hultmann er rustet til tennene når de kommer hjem.

I tredje omgang melder spørsmålet seg — og nå for fullt alvor. Hve er det for en usmakelig og helt igjennom tåpelig beslutning Kristiansands formannskap her har tatt

ansvaret for. Med hvilken mandat reiser de to rustere til Caux og hva menes oppnådd med denne bevilgning på vel 3000 kroner? D.v.s. det går 2200 til reisen, men her skal det opprustes kommunal diettgodtgjørelse. Man lever jo som kjent ikke av moral alene. Men når nå moralsk opprustning altså har opphørt å være en privataffære og ved en formannskapsbeslutning er gjort til en kommunal bedrift, under hvilken etat i kommunen sorterer så denne? Ja, for neste gang vi skal sende representanter til en eller annen opprustningskonferanse så bør det behandles etter kommunal kotyme, med innstilling og betraktninger over hvem hadde størst behov for forsendelse.

3000 kroner er ikke mange penger for kommunen — men valuta-messig er det av betydning. Det hadde iallfall blitt spiker til noen leiligheter. Og kanskje boligforholdene f. eks. også har noen forbin-

Ordet fritt.

Hva er Kristiansands formannskaps mening?

Er det ingen institusjon her i byen som kan holde moralen oppvunntaken formannskapet, som nødvendigvis må sende disipler til Caux i Sveits for utdanning på området? Er virkelig Kristiansands formannskap så moralsk og åndelig nedrustet at de må gjøre dette for sin egen del? Eller er det for å kaste blår i øynene på byens folk, at de selv intet makter?

A.

delse med moralen. Det ville iallfall virke atskillig mer oppmuntrende om ikke opprustende hvis kommunen viste seg mer interessert i dem enn i Wenneslands og Hultmanns moralske habitus.

For boligbygging er et kommunalt foretakende og moral er et privat.

Iallfall i Kristiansand — om ikke i Caux. Klab.

Kristiansand sender to representanter til Caux

Protest til fylkesmannen mot formannskapets vedtak

Til en større konferanse i Caux i Sveits, arrangert av M.R.A. (Moralsk opprustning) for de forskjellige lands politikere, fagforeningsledere m. fl. har Kristiansand mottatt innbydelse til å sende representanter. Saken ble behandlet i formannskapet i går og man besluttet å sende to representanter, som senere vil bli oppnevnt.

Det var sterk uenighet om denne beslutning, idet den ble fattet med 9 mot 6 stemmer. En av mindretallet forlangte spørsmålet om beslutningens lovlighet forelagt for fylkesmannen.

Mindretallet foreslo følgende vedtak sendt fylkesmannen:

Det kan ikke sies å høre inn under noe som helst kommunalt formål å bevilge diett og reiseogdtgjørelse, ca. 3000 kr., til representasjon ved The Moral Re-Armament World Conference i Caux i Sveits. Dersom noen ønsker å delta i disse møter, bør de betale utgiftene selv. Framlegget ble vedtatt.

Det ble foreslått to representanter, Odd Hultmann og Alf Wennesland. Disse er godkjent av finansrådet og reiser i morgen.

Rådmannens innstilling var at han fant ikke at Kristiansands kommune sendte representanter. Finansutvalget var enig heri.

Moralsk opprustning

En god sak kan forkludres ved uheldig tilretteleggelse. Formannskapetets beslutning om å sende to menn til Sveits har da heller ikke falt i glemmeboken. Det er sjelden vi har fått så mange beklagelser som over denne beslutning.

Fædrelandsvennen forsvarer avgjørelsen, men på premisser som vi ikke deler. Moralsk opprustning er så vidt vi har forstått ingen anti-kommunistisk bevegelse. Den stiller seg over partiene og appellerer til fordragelighet på alle hold. — Den hevder selv ikke å være reist mot noen, men går inn for alle.

Vi finner det også søkt å blande fotball inn i denne saken hvor det gjelder prinsipp-spørsmål av reell betydning. Når vennsforbindelsene med Trollhättan og Hjørring trekkes inn i samme forbindelse og krydres med noe så lokkende som svinestek og smørgås, så overlater vi til byens ordfører å avgjøre om det er Tidende eller Fædrelandsvennen som går inn for «å redde spirituelistiske livssyn fra undergang».

Alvorlig talt: Hvor er bladets tro på våre egne religiøse organisasjoner når det kan forfekte noe sånt som at man må helt til Caux for å oppleve

«en verdensomfattende religiøs-humanistisk bevegelse som med beundringsverdig energi og tro er gått inn i kampen mot den

dødbringende materialisme, for det åndelige og sosialt inspirerte demokrati.»

Er det ikke de samme ideer som daglig hamres inn i vår bevissthet av alle våre kirkelige bevegelser, — uttrykt at de går til noe så deklamatorisk som å forkynde ovenstående.

La oss være enig om at Moralsk opprustning er bra, la oss gå inn for den på det stedet vi har vårt virke. La den ikke ødelegges ved overilte handlinger som senere må forsvares på uriktig grunnlag.

Kr.sand vil sende kommunale representanter på luksustur

En reise som koster Kristiansand 3000 kroner!

Kristiansand formannskap som elters pleier å være heller noe påholden når det gjelder kommunal representasjon, satte i går spandebuksene på seg. Det lå på formannskapetets bord en henstilling til kommunen om for kommunal regning å sende to eller flere representanter til Oxfordgrupps møter i Caux i Sveits. Denne gangen gjelder det noen møter som kalles The Moral Re-Armement World Conference som sikkert har sin store betydning, men som hittil har vært finansiert privat. Nå ser det ut til at kommunene som i de fleste tilfeller har full hyre med å klare sine hjemlige forpliktelser, skal overta utgiftene ved luksusturer til luksushoteller i Sveits.

Forholdet er nemlig det at Tønsberg er gått i spissen her og har sendt kommunale representanter til disse moralske opprustningsmøtene i Caux. Og nå mener enkelte at Kri-

stiansand bør følge etter og der forelå i formannskapetets møte i går en henvendelse skrevet på uklanderlig engelsk, med anmodning om å la seg representere. I dokumentene kunne en finne en innstilling av rådmannen skrevet på like uklanderlig norsk og den gikk ut på at Kristiansand ikke skulle la seg representere. Og finansutvalget innstilte også på avslag.

Men det skulle vise seg at formannskapet hadde en annen mening. Etter adskillig ordskifte ble det med 8 mot 7 stemmer vedtatt å sende to kommunale representanter på denne luksusturen. Utgiftene for hver representant beløper seg til minst 1500 kroner. For det første har en reiseutgiftene som er anslått til ca. 1200 kroner, og så har en den kommunale dietten som er 30 kroner døgnet. Sier vi at oppholdet der nede på luksushotellet andrar til minst 10 døgn, blir det 300 kroner, altså 1500 kroner for hver eller 3000 kroner for kommunen. En virkelig splended tur!

Opsal forlangte saka inn for bystyret, idet han mente at vedtaket lå utenfor formannskapetets kompetanse. Da ingen støttet forslaget, ble det ikke opprettholdt, og Opsal forlangte følgende ført til protokolls: «Vedtaket innankes for fylkesmannen. Det kan ikke sies å høre inn under noe som helst kommunalt formål å bevilge diett og reisegodtgjørelse til representasjon ved The Moral Re-Armement World Conference i Caux i Sveits. Dersom noen ønsker å delta i disse møtene, bør de betale utgiftene selv». Formannskapet vedtok deretter mot en stemme ikke å innanke saka for fylkesmannen.

I formannskapet i går ble der ikke oppnevnt noen representanter. Det må selvsagt nå forlanges at en søker etter frivillige til denne turen. Det må ikke hete at en reiser fordi en er oppnevnt av en kommunal instans og altså ser det som en plikt å reise.

Det endte i formannskapet i går med at finansutvalget fikk i oppdrag å godkjenne de som vil reise til Caux. I formiddag oppnevnte utvalget Alf Wennesland og Odd Hultmann. Opsal som møtte i Salvesens fravær stemte imot å oppnevne representanter i det hele tatt.

Et bystyrevedtak.

Av res. kap. Alex Johnson.

Bystyret i Tønsberg har gjort enstemmig vedtak om å sende to representanter til den internasjonale konferanse for moralsk opprustning som holdes i Caux i Sveits. Bak denne konferansen står dr. Frank Buchmann, den verdenskjente leder av Oxfordgruppen og hans internasjonale team. Dessuten deltar en lang rekke kjente menn og politikere fra mange land, med England og U.S.A. i spissen.

Konferansens hensikt ligger i slagordet moralsk opprustning, som har gitt bevegelsen dens navn: moral rearmment, forkortet til M.R.A. Bare ved å vende tilbake til vår kulturs grunnleggende idealer og omsette dem i praksis i dagligliv, arbeidsliv og politikk kan demokratiet reddes.

Det er sikkert enestående at et bystyre gjør et slikt vedtak, og det er et talende vidnesbyrd om at ledende menn tar til å bli klar over at det vi frem for alt trenger i dag hverken er nye institusjoner eller nye tiltak, men en ny ånd. Uten en mentalitetsendring i folkelivet kan ingen ytre tiltak hjelpe oss.

Man kan si hva man vil om M. R.A., sikkert er at de har truffet spikeren på hodet når de hevder at demokratiet trenger en ny ideologi, som kan fylle dets liv med indre kraft og overbevisning.

Var det ikke medisinaldirektør Evang, som nylig uttalte at «folk har så lite å begeistres over?» Det er evig sant. Det er en falitt at mens Hitler og Stalin har fått sin ungdom til å gløde for sine forrykte ideer, har vi latt vår ungdom kjede seg i hjel. Det har vært så uhyre meget vanskeligere å få folk til å ofre noe for freden, enn å gjøre dem villig til å dø for en diktator.

Statens opplysningskontor for gjenreisningen har gjort noen spede forsøk på moral-propaganda, men har av forståelige grunner veket tilbake for å bli et propagandaministerium. Det kan heller aldri bli vegen i et demokrati.

I Caux vil de to herrer fra Tønsberg møte en gruppe mennesker som har gjort og dagelig gjør håndgripelige og personlige ofre for fred og demokrati. — som har mange og merkelige resultater å peke på når det gjelder f. eks. samarbeide mellom arbeider og arbeidsgiver eller ånden på arbeidsplassene.

De skal ikke bedømmes hverken med filosofi eller med dogmatikk. De gir sig ikke ut hverken for å skape en ny livsanskuelse eller for å være en kristen bevegelse, selv om det er en personlig Kristusopplevelse som inspirerer lederne i Caux. Men de gir seg ut for å kunne hjelpe demokratiet til å omsette sine idealer i praksis, enten det er i et hjem, i en fagforening eller i et bystyre.

Det er som kjent lett å holde festtaler om demokratiet. Det er ulike vanskeligere å praktisere det i en konfliktsituasjon, enten det er ved frokostbordet eller ved forhandlingsbordet om jordbruksprisene.

Hvis Caux der kan vise vegen, kan det hende bystyret i Tønsberg har gjort et vedtak av historisk rekkevidde for hele demokratiets fremtid.

Lørdag 5. okt. 48 Moralsk opprustning for bystyremedlemmer i Kr.sand.

Debatten i byens aviser om forannskapet bevilgning på kr. 3000 for deltakelse i Moralsk Opprustningskonferanse i Caux, så ut til å stimulert interessen — eller kanskje nysgjerrigheten — for det arbeide som denne institusjon driver. Det orienterende møtet som Moralsk Opprustning holdt i Håndverkerforeningen i går kveld for byens formannskap og bystyre hadde i hvertfall samlet fullt hus hva enn de farmmøtes beveggruner nå var.

Montør Bjarne Thorn Olsen åpnet møtet og deretter var det korte innlegg av professor Skard og frue, stortingsmann Carl Henry, revisor Torjus Graver og frue, direktør Knut Christiansen, bokbinder T. Olsen, tegner Lars Wang Sten og frue, lærer Torleif Gunnheim og byråsjef Nils Hagelin fra Stockholm.

I sine innlegg ga talerne en kort oversikt over forholdene i verden i dag, det arbeide M. R. A. driver og de mål denne bevegelse har. Kort gjengitt var følgende innholdet av deres taler. På tross av den høye teknikk som verden i dag har, så er menneskeheten nærmere avgrunnen enn noen gang før. Demokratiet er drevet over på defensiven og det er en skrikende selvmotsigelse i hele vår elendige situasjon. Demokratiet har sviktet fordi det ikke hadde noen ideologi som kunne vekke begeistring og lidenskap i likhet med diktaturet. Det er mange ting som forgifter demokratiet i dag. Frykt og umodenhet preger menneskeheten. Det beste M. R. A. gir verden i dag er — håp. Nyttemoraleen må dessuten byttes om med de absolutte moralske begreper. I M. R. A. er ikke spørsmålet — å snakke, men å leve, menneskene må gi hverandre kjærlighet. Både privat og i forretningslivet må menneskene være innstilt på å gi. Får man i hjemmene og på arbeidsplassen etablert det rette tillitsforhold, oppnår man den virkelige frihet, større glede og pågangsmot. M. R. A. sier at man skal først stille kravet til seg selv og siden til andre. Først da når vi gir det vi har, så får vi den verden vi lengter etter. Mottoet for framtidens

demokrati er å kjempe for det som er rett og ikke for at jeg selv skal få rett. M. R. A. er broen som bygger over alle partier.

Etter møtet samlet deltakerne seg om kaffebordene for å diskutere de ting som var blitt framlagt av talerne

Moralsk opprustning i formannskapet.

Sosialinspektør Pettersen er av formannskapet ansatt som sosialsjef i Kristiansand. — Hr. Pettersen er en dyktig og samvittighetsfull mann som kjenner forholdene ut og inn i vår by. Han er omgjengelig og grei og i besittelse av stor forståelse for den sak han skal arbeide med.

Sørlandet legger imidlertid an en bister tone igår og hevder at det er en politisk ansettelse idet bladet bygger på trykkestyret og rådmannens innstilling hvor Anders Salvesen var innstilt som nr. 1.

Vi mener det ikke er noe å si på formannskapets ansettelse. Den understøttes også av forsorgsstyrets innstilling hvor Pettersen var stillet opp som nr. 1.

Når Sørlandet kaller det en politisk avgjørelse, finner vi det uriktig. Man kunne i så fall fristes til å betegne mindretallets standpunkt for å være preget av det samme.

Pettersen har så langt ansienitet i kommunen og arbeidet så meget med sosiale spørsmål i Kristiansand at han med full rett kan gå til denne ansvarsfulle stilling uten at han bør beskyldes for å ha fortrenget noen som er mere kvalifisert.

Men det er en annen sak hvor vi deler Sørlandets standpunkt og det er kommunens bevilgninger til Oxfordgruppens forhandlinger i Sveits. Her har kommunen slått inn på en farlig vei. Med all respekt for Moralsk opprustning tror vi det kan få uanede konsekvenser om kommunen skal bevilge tusener av kroner for reiser til Sveits. Moralsk opprustning er ikke noe vi behøver å reise utenlands for å lære, den kaller på oss hver dag i vårt hjem, i vårt arbeide og blant de mange vi omgås. Byen har sitt rike menighetsliv som hver dag appelle-

rer til det gode og ærlige i oss. Vi har kirker og religiøse forsamlingshus spredt rundt i vår by hvor gode veiledere forsøker å få oss alle til å bli bedre mennesker, vekke vår ansvarsfølelse, høye vår moral og lære oss til å handle i nestekjærlighetens ånd. Vi behøver aldeles ikke å reise til Sveits for å lære det. En annen gang gjelder det en konferanse i Sveits for snekkere, embedsmenn eller åndsarbeidere. Skal vi også da sende representanter for disse grupper om de plutselig fant på å søke kommunen om et bidrag?

Vi tror det hadde vært meget heldigere om det var bevilget en ukes opphold for 60 menn og kvinner i vår by (hele bystyret) for eks. til Drotningborg hvor det ville bli budt den samme åndelige kost som i Sveits, og hvor disse 60 ville fått den avkobling og fornyelse som kunne være med å prege deres innsats på den plass i samfundet de er satt til å virke.

Det vil jo være hyggelig om de to som i dag starter for Sveits kom hjem igjen ladet med den ånd som Moralsk opprustning bærer på sin fane. Men alvorlig talt: Er ikke landet vårt kommet så langt at vil ikke godt kan lære det hjemme som i Sveits? — Riktignok ser man anderledes på alle ting når man er ute, men her gjelder det verdier som er uavhengig av livskår, sted og menneskelig påvirkning. Det er den ansvarskjensle som må vekkes i hver enkelt og som må prege enhver handling enten han befinner seg i Caux i Sveits eller i Grimstad. Man kan ikke bevilge seg til denslags, men må leve seg gjennom til det og meget bedre hjemme enn i utlandet. Det er hjemme og på arbeidsplassen vi prøves og seirer.

Vi ser gjerne at Moralsk opprustning får all mulig støtte. Gi 3000 kr. til domprost Gundersen, forstander Birkenes, sekretær Aabert Andersen og Daasvand, de vil sikkert finne veier hvor midlene kan anvendes til virkelig moralsk opprustning, for de ser våre skrøpeligheter hver dag og brenner etter å hjelpe.